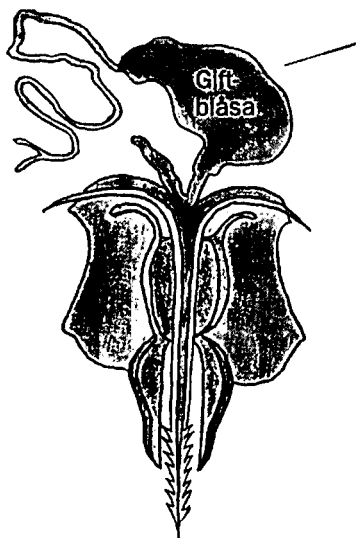

Biallergi - ett upprop inför kommande undersökning

Doc Janne Björkander
Allergidivisionen
Sahlgrenska sjukhuset
Göteborg

Man beräknar att ca 1 % av alla barn och ungdomar och 2,5% av vuxna har upplevt onormalt starka allmänreaktioner vid bi- eller getingstick

tingas skiljas från sina vänner och överge sin hobby eller måste man som yrkesbiodlare söka sig en annan utkomst. Läkarvetenskapen avråder alltid från fortsatt biodling - men är det nödvändigt? Biodlarföreningarna Ekobi och Yrkesbiodlarna har därför tagit kontakt med forsknings- och utvecklingsavdelningen vid länsjukhuset i Halmstad och allergidivisionen vid Sahlgrenska sjukhuset i Göteborg och vi planerar därför nu en undersökning bland aktuella och tidigare yrkesbiodlare. Denna undersökning görs för att bättre klargöra hur vanlig biallergi är hos biodlare och vad som eventuellt särskiljer dem som får biallergi från dem som ej drabbas.

Man vet från tidigare undersökningar utomlands att biodlare oftare är biallergiska än gemene man. Utländska undersökningar har visat att mellan 15 och 35% kan vara biallergiska. Goda studier angående professionella biodlare saknas helt.

För dem som drabbas av biallergi finns behandling att tillgå. Adrenalin för inandning eller som spruta kompletterat med kortisontabletter och antihistamintabletter är ett mycket gott skydd mot alla allvarliga allergier. Problemet är att behandlingen måste ges omedelbart. Detta är särskilt viktigt vid biallergi, som kan ha ett osedvanligt snabbt förlopp. I värsta fall kan den allergiska chocken komma redan efter någon eller några minuter. På sikt kan sprutbehandling minska allergireaktionerna, men denna behandling tar flera år och beräknas ej ge fullgott skydd förrän underhållsdos nåtts efter ett par månader, d.v.s. 200 - 300 mikrogram rent bigift. Inte ens då vågar dock vi läkare nu rekommendera att biodlare fortsätter med sitt yrke på grund av de många stick som kan inträffa i enstaka fall.

Många frågor finns obesvarade. Finns andra sjukdomar som bidrar eller motverkar? Får biodlare med många kupor mer allergi eller skyddar tvärtom många bistick? Är olika bira-

ser mer eller mindre allergiframkallande? Får "försiktiga" biodlare färre allergier? Hur många besökare, närboende eller familjemedlemmar drabbas? Är bigift bra mot reumatiska sjukdomar? Hur många har fått hörsnuva eller astma av bidamm?

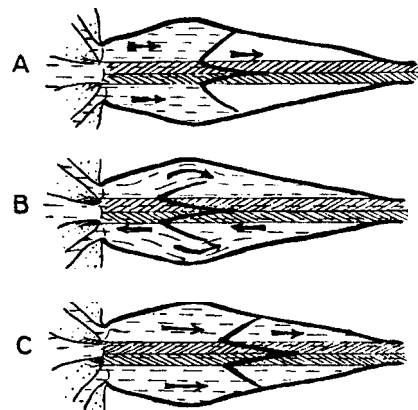
Frågorna hopar sig och vi behöver Er hjälp. Alla synpunkter mottages med tacksamhet och vi hoppas också att alla svarar på det frågeformulär som vi kommer att distribuera under hösten.

Bigadden förs in med hjälp av två hulingförsedda stavar som växelvis borrar sig in i "offret". En muskel i giftblåsan pumpar därefter in giftet.
(Mattson/Lang: Biodling till nytta och nöje).

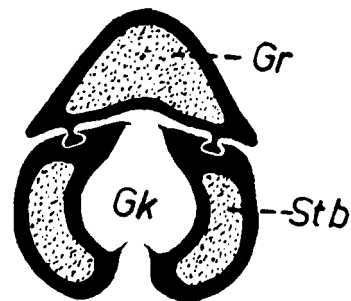
och att minst lika många har upplevt onormalt stora svullnader. Från USA rapporteras i genomsnitt 50, från Schweiz 4, från Sverige 2 och från Danmark 1,2 dödsfall per år, vilket stämmer relativt bra med befolkningarnas storlek. I Sverige har 75 % av dödsfallen orsakats av getingar och 25 % av bin.

Biallergi förekommer därför troligen i Sverige hos ca. 50.000 individer. Riskfaktorer för att reaktionerna skall bli speciellt allvarliga vid bi- eller getingstick är hög ålder, olika immunologiska sjukdomar samt sjukdomar som drabbar hjärt-kärlsystemet liksom astma. Även graviditet är troligen en riskfaktor. Vidare tycks det ogynnsamt om sticket kommer i mun eller på halsen.

Att drabbas av biallergi är speciellt besvärligt för biodlare. Skall man

Giftpumpens funktion. A. Insugning av gift från giftblåsan. B. Giftet strömmar förbi klaffarna till tryckkammaren och C. Giftet pressas ut genom giftkanalen. Giftblåsan innehåller maximal mängd gift, ca 0,3 mg, kring arbetsbiets 20 levnadsdag.
(Å. Hansson: Bin och biodling).

Tvärsnitt genom gadden. Gr är gaddrännan. Gk är giftkanalen och Stb är stickborst.
(Å. Hansson: Bin och biodling).